

ΦΟΙΒΟΣ

ΕΠΙΜΗΝΙΟΣ ΣΥΓΓΡΑΦΗ

ΠΕΡΙ

ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΙΕΙΑΣ

ΤΗΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΗΣ ΥΓΙΕΙΝΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΠΡΟΧΕΙΡΟΥ

ΟΙΚΙΑΚΗΣ ΙΑΤΡΙΚΗΣ ΕΝ ΚΑΛΙΨΥΨΙ ΙΑΤΡΟΥ

ΥΠΟ

ΙΩΑΝΝΟΥ Π. ΠΥΡΡΑ

Ετησία συνδρομή προπλ. φρ. 5. Διά τὸ ἔξωτ. 5,50 μετὰ τοῦ Παραφοίτου.

ΕΤΟΣ 1^α.—Ἐν Ἀθήναις τῇ 1^η Ἀπριλίου 1892—Ἀριθ. 4

ΥΓΙΕΙΝΑ

Ἀνάλεκτα Ουμαρῆ.

Ὅταν τις διαμένῃ εἰς τόπον νοσηρὸν ἕνεκεν ἐλαδῶν μiasmátων ἢ ἄλλων ἐπιθλαδῶν ἀναθυμιάσεων, πρέπει νὰ κοιμᾶται ἐν υψηλότατῳ οἰκίματι. Νὰ κλείῃ καλῶς τὰ παράθυρα, ἀλλὰ τῇ ὄσῃ τοῦ Ἥλιου, μεθ' ἣν νὰ εἰσέρχεται ἐν τῷ θαλάμῳ, καὶ τὴν πρῶταν γὰρ ἐξέρχεται μετὰ μίαν ἢ δύο ὥρας μετὰ τὴν ἀνατολὴν τοῦ Ἥλιου, τότε ν' ἀνοίγουνται τὰ παράθυρα καὶ αἱ θύραι τοῦ θαλάμου ἵνα ἀνανεῶται ὁ διεφθαρμένος ἀήρ ἐκ τῆς ἀναπνοῆς τοῦ κοιμωμένου τὴν νύκτα.

Διότι ἵνα τις ἔχῃ ὑγιεῖαν πρέπει ν' ἀναπνέῃ καθαρὸν ἀέρα ἐν τῷ θαλάμῳ, ἔνθα κοιμᾶται. ἂν δὲ ἦνε χειμῶν καὶ δὲν δύναται ν' ἀνοίγῃ τὰ παράθυρα, τότε ἡ ἀνανέωσις τοῦ ἀέρος τοῦ θαλάμου πρέπει νὰ γίνηται διὰ τῆς καπνοδόχου. τῆς ἐστίας, ἔχουσῃς τῆρ. Ἡ καλὴ καπνοδόχος ἀνανεώνει τὸν ἀέρα τοῦ θαλάμου, διότι παράγει ρεῦμα ἀέρος. Ἐν μισῇ ὥρᾳ ἀνανεώνει 100 ἕως 500 κυβικὰ μέτρα ἀέρος. Διὰ τοῦτο ἡ ἐστία ἔχουσα καλὸν καπνοδόχον, καίτοι ἐλιγώτερον θερμαίνει, εἶνε ὅμως προτιμητέα τῆς θερμάστρας, ἥτις συνήθως οὐ καλῶς ἀνανεώνει τὸν ἀέρα.

Ὁ δὲ τῆς θερμάστρας ἀνανεούμενος ἀήρ θαλάμου, ἔχοντος κλεισμένα τὰ παράθυρα καὶ τὰς θύρας, ἀποξηραίνεται

1 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 1892

Μεγάλως συντελεί πρὸς Θεραπείαν ταύτης ἡ ἀνάμιξις βιβλί-
ων ψυχροφελῶν καὶ θερπνῶν ὡς ἐστὶν ἡ **Χυνέκδημος ὑγιεινή**,
τὸ **Ἐπιβλήον τοῦ ἑδάσμου** κλπ. Ἀλλὰ καὶ μεγάλως βλέπτου-
σι τὰ μυθιασθήματα, τὰ διαταράττοντα τὴν φαντασίαν καὶ
τὰ ἠθικὰ αἰσθήματα,

ΠΕΡΙ ΜΑΛΚΗΣ (Συνεχ. προηγ.)

Ἄλλο ἐπίθεμα κατὰ τῶν μαλκῶν.

Λάβε κόνεως κρόκου	1
καρπούρας	15
ἀμύλου	50

ἀνάμιξον καὶ ποίησον μίαν κόνιν.

Διὰ τῆς κόνεως ταύτης ἐπίπασσε τὰ χειρόκτια, τὰ ὅποια φέ-
ρει κατ' ἄλλην τὴν ἡμέραν.

Ἐπίθεμα ἄλλο

Λ. οἶνοπνεύματος φορβάντη	200
ὕποξικου μολύβδου ὑγροῦ	300
ἐλαίου κοινοῦ	300
ὑδροχλωρικοῦ ὀξέος	500

Ἀνάμιξον πάντα, καὶ ἐπάλειψον τὸ ἐσπέρασ τὰ πάσχοντα
μέρη καὶ ἐπικάλυπτε διὰ χάρτου ἐμβρεγμένου διὰ τούτου.

Ἄλλο

Λ. ὑποξικου μολύβδου	μέρη 30
οἶνοπνεύματος καρπουρούχου	30

Ἐπιτυχάνει πολὺ κατὰ τῶν μὴ εἰσέτι πληρωθεισῶν μαλ-
κῶν κατὰ δὲ τῶν ἄρτι πληρωθεισῶν, ἐμβάψον ταινίας πανίου
καὶ ἐπίβλεψε πρῶτὸ καὶ ἐσπέρασ.

Ἄλλο

Λ. Πορικῆς σόδας (μπόρακα) μέρη	15
στυπτηρίας	10
Βεντζόης	10
σινοποπόρου τετριμμένου	60
κόνεως ρίζης ἱριδος (τῆς ρίζης τοῦ κρόνου)	60
πιτύρου ἀλεύρου	50
πιτύρων τῶν ἀμυγδάλων	150

Ἀνάμιξον ἅπαντα μετὰ ὕδατος καὶ ποίησον πολτόν. Ἐπά-
λειψον τὰ διατεθειμένα μέρη πρὸς μαλκας.

Παχύμυρον κατὰ τῶν μαλκῶν.

Λ. ὀπίου	μέρη 10
καρπούρας	5
ἀνθρακικῆς ἀμμωνίας	10
ὀξικου μολύβδου	20
ὄξουγγείου	120

Ἐπάλειψε πρῶτὸ καὶ ἐσπέρασ.

Ἄλλο παχ. διὰ τὰς πληγὰς τῶν μαλκῶν.

Λ. ἀλοιφῆς κηρωτῆς	μέρη 100
ὀξικου μολύβδου	40
Καρπούρας	1

Ἐπάλειψον ξαντόν καὶ ἐπίβλεψε ἐπὶ τῶν πληγῶν πρῶτὸ καὶ ἐ-
σπέρασ.

Ἐπίθεμα κατὰ τῶν μαλκῶν.

Λ. ὑπανθρακικῆς σόδας	10
ἀλοιφῆς ρόδων	40

Ἐπάλειψε πρῶτὸ καὶ ἐσπέρασ τὰ πάσχοντα μέρη.
Ἡ στυπτηρία διαλελυμένη ἐν ὕδατι ὑπὸ πλύσει ὠφελεῖ
πολύ.

Ἐκὰτὰ τῶν πληγῶν τῶν μαλκῶν.

Ὁ κατ' ἀπόστασιν καυτὴρ ὠφελεῖ,
Ὁ διὰ τοῦ ἠλεκτρισμοῦ καυτηριασμός ὡσαύτως.

Ἄλλο

Λ. ὀξικου μολύβδου	311
ἀλκοόλου καρπουρούχου	311

Ἐντρίβε πρῶτὸ καὶ ἐσπέρασ.

Ἄλλο

Ἄδωρ κατὰ τῶν μαλκῶν.

Λ. διχλωρούχου ὑδραργύρου κόκκ.	20
ὕδατος πηγαίου	δραμ. 400

Ἐντρίβε δις τῆς ἡμέρας, εἶνε ἰσχυρὸν δηλητήριο καὶ προ-
σοχὴ μὴ τίς πείρ.

Α. Κρεζώτου 8
 υποξικού μολύβδου 6
 Λαυδάνου Σιδοναμ 10
 δξουγγίου 10
 μ.κ.τ. Ξηραλεί επικλειφόμενον και εις τὰς ελκωμένας και εις τὰς μὴ ελκωμένας μάλλας.

ΠΡΟΧΕΙΡΟΣ ΦΑΡΜΑΚΟΛΟΓΙΑ

Ἐνέργεια τῆς κινίνης. (Συγχ. προηγ.)

Ἡ κινίνη ἐκ δόξῃ ἐν ὥρᾳ ρίγους ἐνεργεῖ πρὸς συστολὴν τῶν ἀγγείων τοῦ σπληνός· γίνεται ἀγών μεταξύ συστολῆς τῶν ἀγγείων καὶ τῆς εἰς ταῦτα συσσωρεύσεως τοῦ αἵματος· ἐκ δὲ τούτου ἐπιγίγνεται κακοουχία καὶ διατάραξις μεγάλη εἰς τὸν πύσασχοντα καὶ ἀνωμαλία συμπτωμάτων.

Ἐάν δὲ δόξῃ ἐν καιρῷ πυρετοῦ, ἐπειδὴ συστέλλει τὸν σπλῆνα, ἐπιφέρει ἐπι μείζονα συμφόρησιν αἵματος ἐπὶ τῶν τριχοειδῶν ἀγγείων, ἢ ζαϊνὴ θερμότης τῆς ἐπιφανείας τοῦ δέρματος αὐξάνει ὡσπύτως καὶ ὁ πυρετός διότι φύσει ἐν τῷ πυρετῷ αὐξάνεται. Τὸ δὲ περιεργον εἶνε ὅτι ἡ σφυγμὸς πᾶν ἐπιταχύνεται ἐκ τῆς αὐτοῦ κινήσεως τῆς κινίνης. Ἐτὺς ἐάν αὐτὴ ἐπιφέρει φλόγωσιν εἰς τὸν στόμαχον. Διὰ ταῦτα προτιμᾶται ἡ χρῆσις τῆς κινίνης ἐν ὥρᾳ ἀπυρεξίας.

Ἐάν λοιπὸν ληθῇ ἰατρικὸν προκαλῶν συμφόρησιν αἵματος ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τοῦ δέρματος πρὸ τῆς ἐνάρξεως τοῦ ρίγους ἢ καὶ ἄμα τούτῳ ἀρχίσῃ, τότε καταστρέφεται ἡ ἐφοδὸς τοῦ ρίγους. Τοιαύτην ἐνέργειαν ἔχει τὸ πιπερι, ὁ σπόρος σινάπεως, τὰ ὅποια λαμβανόμενά μετὰ ὀλίγης βλαβῆς ἢ ρώμης, διαθερμαίνονται καὶ ἐμποδίζουσι τὴν ἐφοδὸν τοῦ ρίγους· καὶ τὴν πρῶτον τοῦ πυρετοῦ, διὰ ταῦτα καὶ δύσπεπτος τροφὴ ληφθεῖσα πρὸ τοῦ ρίγους, εἴων γίνεται συμφόρησις αἵματος ἐπὶ τῶν τριχοειδῶν ἀγγείων τοῦ δέρματος, ἐνίοτε ἐθεράπευσε τὴν διαλείποντα πυρετόν. Ἄλλ' ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ἡ ἐνέργεια γίνεται ὄχι πρὸς συστολὴν τῶν ἀγγείων τοῦ σπληνός, ἀλλ' ἐξ ἰδίας φορᾶς τοῦ αἵματος ἐπὶ τὰ τριχοειδῆ ἀγγεῖα τοῦ δέρματος.

Οἱ αὐτοὶ ὅμως θεράπευόμενοι ὑποκείνται εἰς ὑπατροπᾶς.

Ἐπιτρέχει καὶ ἄλλη θεωρία περὶ τοῦ θέρματος τούτου.

Εἶνε γνωστὸν ὅτι ἡ παραγόμενη σήψις ἐξ ὑλῶν ζωϊκῶν ἀξιών τούτων παρέχει ἀλκαλικὴν ιδιότητα, ἢ δὲ ἐξ ὑλῶν φυτικῶν παρέχει ὀξύνην ιδιότητα· τούτο βεβαιούται ἐκ τῆς ἐξέτασεως τῆς δρῶσιν χυμιακῶς· ἀλλὰ τὰ ὄξεα φυσιολογικῶς ἐνεργοῦσιν ὡς διασταλτικὰ καὶ προκινητικὰ, ἐπομένως καὶ τὸ μίγμα τὸ παραγόμενον ἐκ τῆς σήψεως φυτικῶν ὑλῶν ἔχει διασταλτικὴν ιδιότητα ἐπὶ τῶν ἱστών· ὅθεν καὶ ἐπὶ τοῦ σπληνός, ὑπερ ἐξογκάνει. Κατὰ τὸν Πιόρρη δ' σπλῆν εἶνε τὸ πρωτόπαλθες ὄργανον ἐκ τῆς εἰσαγωγῆς εἰς τὸν διαοργανισμόν τοῦ μίγματος διαλείποντος πυρετοῦ. Τὸ μίγμα διερεθίζει τὰς κυψέλας τοῦ σπληνός, αἰτνες εὐρύνονται καὶ ὁ σπλῆν ἐξογκοῦται· καὶ τότε παρίσταται ὁ παροξυσμὸς τοῦ διαλείποντος πυρετοῦ. Τὴν δόξαν ταύτην ἔχει καὶ ὁ Δουαρδὸς.

Ὅθεν τὸ πάθος εἶνε ἡ ἐξογκωσις τοῦ σπληνός, ὁ δὲ διαλείπων πυρετός εἶνε σύμπτωμα.

Κατὰ τὴν θεωρίαν ταύτην ἡ κινίνη ἐνεργεῖ εἰδικῶς πρὸς συστολὴν τῶν κυψελαιδῶν ἱστών τοῦ σπληνός καὶ ἐπιφέρει τούτων εἰς τὴν φυσικὴν του κατᾶστασιν, τὸ δὲ μίγμα ἐξερχόμενον ἐκ τοῦ σπληνός ἀποβάλλεται διὰ τῆς ἀδήλου διαπνοῆς· διὰ τούτο καὶ εἰς κοιμώμενα μετὰ πύσασχοντος ἐκ διαλ. πυρετοῦ ἐκόλλησαν τούτου.

Ἄλλοι ὅμως θεωροῦσι τὴν ἐξογκωσιν τοῦ σπληνός ὡς ἀποτέλεσμα τοῦ διαλείποντος πυρετοῦ. Τούτου ἐνεκὸν δύναται νὰ ἐπάρῃ διαλ. πυρετός ἀνευ ἐξογκώσεως τοῦ σπληνός· ἢ ἐν ὑπέρῃ ἐξογκώσεως τοῦ σπληνός δύναται νὰ θεραπεύθῃ ὁ διαλείπων πυρετός καὶ ὁ σπλῆν νὰ διατηρηθῇ ἐξογκωμένος· ἐν τούτοις ἔργον ταύτην ἐξογκωμένον ἐβεβαιώθη ὅτι ὑποκείται εὐκόλως εἰς τὴν ἀναρρώσιν τοῦ πυρετοῦ ἐκ διαφόρων αἰτίων.

Τινὲς θεωροῦσι τὴν ἐξογκωσιν τοῦ σπληνός προερχομένην ἐκ τῆς καταχρήσεως τῆς κίνης ἢ τῆς κινίνης. Πολλοὶς ὅμως ἡ ἐξογκωσις αὐτὴ ἐπῆλθε κατόπιν διαλ. πυρετοῦ χρονίου χωρὶς νὰ ληθῇ τί παράπαν κίνη ἢ κινίνη.

Ἐν τούτοις εἶνε πλέον βεβαιωμένον ὅτι ἡ κίνη ἢ ἡ κινίνη συμβάλλουσι πρὸς τὴν τῆξιν τοῦ νοσολογικοῦ ὄγκου τοῦ σπληνός.

Ὁ Πιόρρη ἀπέδειξε πειραματικῶς τὴν ἐπὶ τοῦ σπληνός δύναμιν τῆς κινίνης. Ἡ δὲ Ἀκαδημία τῶν ἐπιστημῶν τῆς Γαλλίας διᾶρπεν ἐπιτροπὴν, ἥτις ἐν τῇ Νοσοκομείῳ ἐπανέλαβε τὰ πειράματα τοῦ Πιόρρη καὶ ἐβεβαιώθη περὶ τῆς ἀληθείας ταύτης· δι' ἐπιμυρόσεως ὤρσει τὰ ὄρια τοῦ ὄγκου τοῦ σπληνός περιγράφουσα ταῦτα διὰ τοῦ δερμογραφικῆς χρωστέρος τοῦ Πόρλα, καὶ καθύστερ ἀντίγραφον ταύτων ἐπὶ χαρτοῦ, κατόπιν ἐδόθησαν διὰ

μιάς 20 κόκκοι. Ο κινίνης διαλελυμένης εν ύδατι, διά τινων σταγμάτων θειικού οξέος. Μετά 5 δεύτερας ώρας επανιλήφθη ή επίκρουσις εκ νέου και διά του χρωστήρος περιεγράφησαν τὰ όρια, ελήφθη αντίγραφον επί χάρτου, ενθα εγένετο καταφανής εκ τής παραβολής ότι ή περιφέρεια του σπληνός είχε σμικρυνθή καταφανώς. ή ελάττωσις εγένετο μετά 5 λεπτά ώρας. Τούτο γίνεται καταφανής και διά τής αφής, εάν άπτηται τις διά των δακτύλων τής περιφέρειας του σπληνός. Μετά δε ήμισιαν ώραν ή ενέργεια τής κινίνης επί του σπληνός παύει. Τα πειράματα ταύτα εξετέλεσα εγώ αυτός κατά τήν διαταγήν ενόπιον τής επιτροπής ών τότε ιγτέρας εν τή ύπηρεσία του Ηιορρή.

ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΑ

Περὶ ήμερονυκτίου.

Τό διάστημα χρόνου, ήπερ διατρέχει ο Ήλιος τής από μιάς ανατολής αυτού μέχρι τής άλλης και εκ αυτού γίνεταί ή ήμίσια και ή νύξ, διήρεσαν εις 4 ίσα μέρη, ήτοι άπ' ανατολής Ήλιου μέχρι μεσημβρίας, ήπερ εκάλεσαν προμεσημβρίαν, από μεσημβρίας μέχρι δύσεως ήπερ εκάλεσαν βείλην, από δύσεως Ήλιου μέχρι μεσονυκτίου, ήπερ εκάλεσαν προμεσονύκτιον, και από μεσονυκτίου μέχρι πρωίας, ήπερ εκάλεσαν μεταμεσονύκτιον.

Η τοιαύτη διαίρεσις του ήμερονυκτίου εις 4 μέρη διατηρείται εισέτι παρά τήν όχλην και τούς χωρικούς παρ' ήμιν. Τό ήμερονύκτιον λοιπόν είνε ή πρώτη και αρχική μονάς του μέτρου του χρόνου.

Άλλά από τίνος σημείου ήρχιζον τó ήμερονύκτιον;

Οι μὲν Αιγύπτιοι ήρχιζον τó ήμερονύκτιον από του μεσονυκτίου. Ούτως ειχον και οι ρωμαίοι.

Οι δε Βαβυλώνιοι και οι Πέρσαι ήρχιζον από τής Ανατολής του Ήλιου,

Οι Άθηναίοι από τής δύσεως, νόμω του Σόλωνος. Ο Ήλιος επί των ώρων έχάστη ώρα έστειν: ούτως ήρχιζουσι ήδη οι Ιταλοί, οι Μωαμεθανοί, οι Άραβες, οι Έβραίοι, και ή ανατολική χριστιανική εκκλησία.

Ο Ιππαρχος ο άστρονόμος ήρχιζεν από του μεσονυκτίου. Τούτον ήκολούθησε και ο Κοπέρνικος. Άλλά πώς οι τότε άριστοι άκριβώς, τó ήμερονύκτιον; Τούτο άδηλόν έστι.

Νυν δε οι Άστρονόμοι, εις και οι παλαιοι Άραβες, ήρχιζουσι τήν ήμίσραν από του μεσονυκτίου.

Ο χρόνος των 4 διαίρεσεων του ήμερονυκτίου ήτο μέγας. εκ τούτου εύρέθησαν οι άνθρωποι εις τήν ανάγκην να εύρωσι και άλλας διαίρεσεις εκάστης μονάδος. Ούτως διήρεσαν τον χρόνον από μεσημβρίας μέχρι δύσεως του Ήλιου εις δύο, και ώνόμασαν τó εν βείλην, τήν αρχαιμένην δε μετά τήν δύσιν νύκτα έλεγον περι λόγων άφάς. τήν εποχήν καθ' ήν ήρχιζε τó σκότος, και ήναπτον τους λόγους. Τήν προς τήν ανατολήν του Ήλιου εποχήν έλεγον βούην όρθρον, όρθρον, λυκαυγές, ήως (αύγή), ανατολήν τήν αναφάνησιν του Ήλιου επί του ορίζοντος. Άλλά πάντα ταύτα ήσαν ανεπαρκή. Προς άκριβέστερον μέτρον τής ήμέρας μετεχειρίσθησαν τó μήκος τής σκιαις του σώματος, έμέτρουν ταύτην τήν μεσημβρίαν, ότε ήτον ή μικροτέρα σκιά, έπειτα ήριθμουν τó μήκος κατά πόδας και έλεγον δύο πόδας, τρεις πόδας, τέσσαρα κλπ. τ' αυτό έποιούν πρό μεσημβρίας και μετά μεσημβρίαν.

Προς εύκολίαν έθετον επί τίνος ύψους καθέτως ράβδον, τής οποίας τήν σκιάν έμέτρουν και κατέστειναν πίνακα ορίζοντα τó μήκος τής σκιαις ταύτης. Άλλ' έπειδή ο Ήλιος τó μὲν ήρος εύρίσκαιται προς τó κατακόρυφον σημείον, τον δε χειμώνα πολύ χαμηλά, ή δε σκιά τής ράβδου είνε άγισάν κατά μήκος κατά τας διαφόρους εποχάς, κατέστρωσαν οι τότε μαθηματικοί πίνακας έμφαινοντας τó μήκος τής σκιαις.

ΠΑΝΤΟΙΑ

Περὶ τής νάρδου (βαλεριάνης)

Τής νάρδου βοτάνης ύπάρχουσι περι τὰ 136 είδη. Εκ τούτων όλων χρήσιμος εν τή θεραπευτική είνε ή φαρμακευτική νάρδος (valeriana officinalis), τής οποίας ή ρίζα είνε εις τήν θεραπευτικήν χρήσιμος και είνε μικρά. Έχει γευσιν μετρίως πικράν, σμήν δυσάρεστον, άρέσκουσαν και επίζητητον παρά τής γαλής (γάτας). Είνε εξαίρετον, αντισπασμωδικόν. Είλασι κόκκοι κόνης νάρδου ποθέντες μετά όλίγου ύδατος κατευνάζουσι ταχέως τας ύπερικής ελάψεις του προσώπου των γυναικών. Άφρεί και φράνει τους ύστερισμούς ποθείσα ύπό έμβρεγμα ενός κυάθου μετά όλίγου ζαχαρόν. πολλάκις θεραπεία τας ύστερικές κεφαλγίας κλπ.

Χρήσις ταύτης γίνεταί υπό κόβιν εκ κάκων 10 έως 40.

ὕπο βάμμα ἐκ σταγμάτων 30 μέχρι 60 ὑπό ἐγκόλιμα ἐν κόκκων 3 μέχρι 10, καὶ ὑπό ἐγχυμᾶ ἐκ δρ. 2 μέχρι 4.

ΙΑΤΡΙΚΑΙ ΣΥΝΤΑΞΑΙ

Κατακλύσια κατὰ τοῦ χρονίου ἥπατός.

θεικῆς κινίνης	κόκκους	60
θεικροῦ σιδήρου		60
μίξιν διὰ συντριβῆς ἐν ἑγδίῳ		
κόνειος Γλυζιβαρείως		60
ἀλόης		30
ἐγχυλίσματος ρεβαρβάρου		10
κινείου		60
μ. πόλησιν κατακλύσια		60

Λαμβάνει ἀνὰ ἐν νηστίαι πρῶτῃ καὶ ἑσπέρας ἐν ὕδατι ὕδατος καὶ μετὰ 4 ἡμέρας δύο πρῶτῃ καὶ ἐν τῷ ἑσπέρας.

Βαρεὴ τῶν τριχῶν.

Ἰσχυροὶ τινες ἀρρενες καὶ θήλειαι, οἵτινες ἀποστρέφονται τὰς λευκὰς τρίχας τῆς κόμης καὶ μάλιστα τινὲς ἄνδρες τοῦ μιστακῆ. Πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον ἐπινοήθησαν διάφοροι σκευασμοί, ἡ καινότερα ταῦτων εἶνε ἡ βαρὴ διὰ διαλύσεως νιτρικοῦ ἀργύρου κρυσταλλομένου ἢ τετηγμένου εἰς μικροὺς ραβδίτιους, ὁ κρυσταλλομένος εἶνε καταλληλότερος, διότι συνήθως ἐπιτυγχάνει, ὁ τετηγμένος μᾶλλον ἀποτυγχάνει. χρῆσις γίνεται διὰ διαλύσεως 10 κόκκων νιτρικοῦ ἀργύρου εἰς 40 δρ. ὕδατος ἀπεσταλαγμένου. Ἐμβάπτεται εἰς τὸ ὑγρὸν χρωστῆρ, καὶ ἐμβρέχονται αἱ τρίχαι μετὰ ἐπιδεικνύμενης, διότι τὸ ὑγρὸν βάπτει καὶ τὴν ἐπιδερμίδα.

Ἐνίοτε ἀντὶ τὸ μύσταξ νὰ λάβῃ μελαν χρῶμα, χρωματίζεται προσωποῦν ἢ ὑπέρουθμον, καὶ τότε ὁ μύσταξ καλλίσταται γελῶσης.

Τὸ κακὸν τοῦτο θεραπεύεται καὶ ὁ μύσταξ ἀναλαμβάνει τὴν φυσικὴν του χροιάν, ἐὰν ἐπάλειψαῖν αἱ τρίχαι διὰ χρωστῆρος ἢ σπόγγου ἐκ τοῦ ὑγροῦ διαλύσεως 30 κόκκων ὑδροθεικικοῦ κρυσταλλομένου εἰς 20 δρ. ὕδατος.

Στάγματα ἐπιμεναγωγὰ

Α. Βάμματος ἀκωνίτου: (tinob, acotti) dup.	δρ.	5
" " Sabina)		5
" " Rhutabac)		5
" " aloe)		5

Χρῆσις ἀνὰ 25 σταγῶνας πρῶτῃ καὶ ἑσπέρας ἐντὸς ὀλίγου ὕδατος.

ΙΑΤΡΙΚΑ ΤΟΥ ΛΑΟΥ.

Ἄνευ κίνησης Θεραπεία τοῦ χρονίου διαλείποντος πυρετοῦ.

— Ἐπὶ ὅλου τοῦ μήκους τῆς πάθειας ἐπιθέτουσι σιναπισμὸν
— Ἐπὶ τοῦ κάτω μέρους τοῦ λαίμου ἐπὶ τῆς πάθειας ἐπὶ τοῦ μέρους τοῦ ὁποίου καλεῖται κοινῶς τριχόρυπι ἐπιθέτουσι κατὰ μήκος τρεῖς οὐκίας (βεντούζας) αἱματωμένας. (πειρατέον)

Κατὰ τῆς αἰμορραγίας.

Λαβε φλοιούς (φλοῦδες) λεμονίων, ἀφ' οὗ ταῦτα πιεσθῶσι καὶ ἐκχυθῆ ὁ ὀπὸς καὶ μείξη ὁ ἀχρηστος φλοιός, βράσον τοῦτους μετὰ ὕδατος ἐπὶ πολλὴν ὥραν εἰτα στραγγίσας πίνε τὴ ὑγρὸν κατ' ὀλίγον. (πειρατέον).

Καταστροφή κορυφῶν (κοραλίων).

Βράσον φύλλα ἀγρίας συκῆς καὶ διὰ τοῦ ζωμοῦ ράντισον ὑποὺν τοιοῦτοι. (πειρατέον).

Θεραπεία τοῦ τυφοειδοῦς πυρετοῦ καὶ ἄλλως καλουμένου ἐξαιθηματικοῦ πυρετοῦ ἢ κοιλιακοῦ τύφου κλπ.

Αἱ νόσοι παρ' ἡμῶν παρέχουσι χαρακτῆρα ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἀτόνικόν. Ἰδίως ὁ τυφοειδῆς πυρετὸς τοιοῦτον πάντοτε σχεδὸν εἶναι ὑποκεκριμένον χαρακτῆρα. ἐπομένως πᾶσα θεραπεία ἀτόνικῃ καλλίσταται ἐπιβλαβῆς καὶ ἐπικίνδυνος.

Τὰ ἐπανειλημμένα καθαρτικά καὶ μάλιστα τὰ ἐρεθιστικά ἐξασθενῶσι καὶ ἀτόνικον παρέχουσιν. ὅθεν ἀναρμόδια εἶσι, μόνον τὰ ἀκατοῦχα καθαρτικά ὕδατα, ἢ θετικὴ μαγνησία μετὰ τῆς θεικῆς σόδας καταλλήλως διαλυθέντα ἐν τῇ ὕδατι εἶσι προτιμητέα ὡς μὴ ἐξασθενούντα. τοιοῦτο καθάρσιον ἰσχυρότερον ἐὰν ὁ πάσχων ὑφίσταται δυσκοιλιότητα.

Ἄμα τῇ ἐμφανίσει τῆς νόσου ἰσχυρότερον καθ' ἐκείστην ἀνὰ ἐν ἀρτίον τῆς κίνου κατὰ τὴν κάτωθι συνταγὴν, ἀπὸ πρῶτης μέχρις οὐκτὸς ληπτέον ὅλον ἐπὶ 4 ἢ 5 ἡμέρας. εἴτε ὁ πάσχων εἴη μαγάλων εἴτε μικρῶν πυρετόν, εἴτε ἄλλην διατάραξιν νευρικὴν ἢ ἐγκεφαλικήν.

Ἐὰν εἴη δίσταν πίνει κατ' ὀλίγον πορτοκαλλὰδαν.

Τροφήν λαμβάνειν 4 κόκκους ὀσίου ὄρνιθος νεαρῶν ἀνὰ ἓνα τὴν

πρωϊαν, τὴν μεσημέριαν, τὴν δειλὴν καὶ τὸ ἑσπέρασ ὀλίγον ζω-
μὸν ἔρριθος μετὰ κροκκοῦ ὡσὺ.

Ἄνὰ ἐν κατάπλωσμα μαλακτικὸν ἐκ σπόρου λίνου ἐπὶ τῆς
κοιλίας πρωϊ καὶ ἑσπέρασ.

Μεγάλῃ καθαριότητι τῆς κλίνης καὶ τοῦ θαλάμου, ἀταραξία
εἰς τὸν πάσχοντα καὶ ἡσυχία.

Τὰ κόπρανα πρέπει νὰ ἀποβάλλωνται μακρὸν καὶ ἐντὸς τοῦ
ἀγγείου νὰ ρίπτηται ποσὸν τι χλωροῦχου τιτάνου, διότι διὰ τῆς
ὀσμῆς τῶν κοπράνων μεταδίδεται ἡ νόσος· ὡσαύτως καὶ τὰ κί-
χρισμένα ἐνδύματα ν' ἀπομακρύνωνται μακρὸν καὶ νὰ ἐμβρέωνται
μετὰ ὕδατος χλωροῦχου τιτάνου. Πρέπει ἐντὸς τοῦ θαλάμου τοῦ
πάσχοντος νὰ ὑπάρχη τρίβλιον ἔχον ποσὸν τι χλωροῦχου τιτάνου.

Ἐὰν τὰ κόπρανα τοῦ πάσχοντος ρίπτωνται ἐντὸς τοῦ ἀπο-
πάτου, πρέπει συνάμα νὰ χύνηται ἐντὸς καὶ διαλύσις θειικοῦ αι-
δῆρου ἢ θειικοῦ χαλκοῦ, ἢ χλωροῦχου τιτάνου.

Ἐὰν ὁ πυρετὸς μὴ πέσῃ ἀφ' οὗ λάβῃ 4 δόσεις ἀφεψήματος
κίνας, ποιητέον κλύσμα ἐκ διαλύσεως θειικῆς κινίνης κοκ. 10 εἰς
50 dr. ὕδατος κραινοῦ τῆ προσθήκῃ 5 σταγματίων λαουδ. Σῦδιον.

Ἀποχὴ χρήσεως κινίνης εἰς μεγάλην δόσιν, διότι καταβα-
λονται αἱ δυνάμεις καὶ ὁ πυρετὸς ἐπιμένει· ἐὰν δὲ ἡ δόσις ᾖ
πολύ μεγάλη καὶ συνεχῆς, ἐπιγιγνεται δηλητηρίασις.

Μετὰ τὴν πτώσιν τοῦ πυρετοῦ δοτεὸν τροφήν ἀγκληπιτικὴν
ἐκ κρέατος προβαίου ὀπτοῦ ἢ ψιτοῦ μετὰ ἄλατος καὶ πεπερίου,
κρέας καπαμξ ἑλαφρόν, οἶνον λευκὸν ἢ ἐρυθρόν καλῆς ποιότητος,
διατήρησις θερμότητος τοῦ σώματος διὰ μαλλίνων ἐνδυμάτων.
Προσοχὴ ἐκ τῶν περιφύξεων.

Καθάρσιον πάσχοντος ἐκ τυφοειδοῦς πυρετοῦ.

Λάβε θειικῆς μαγνησίας dr. 10 θειικῆς σόδας dr. 4 ὕδατος
dr. 60 σακχάρου dr. 8 διαλύσον πάντα καὶ πρόσθεσ ὀπὸν ἡμι-
σεως λεμονίου· ληπτέον τὴν πρωϊαν εἰς δύο δόσεις ἐντὸς ἑνὸς τε-
τάρτου ὥρας. Ἄντ' αὐτοῦ δύναται λαβεῖν τὸ ὕδωρ τοῦ Ριανίου.

Ἀφεψήμα κίνας πρὸς καταβολὴν τοῦ πυρετοῦ.

Α. κίνας περουμενιανῆς dr. 8 χονδροκοπανισμένης, εἰζης γάδου
(βαλεριάννης dr. 4 χονδροκοπ. σπόρων γλυκανίσου dr. 4.

Θεῖς τὴν κίναν ἐντὸς ὕδατος dr. 120 καὶ ἀφῆς νὰ βράσῃ διὰ
μετρίου πυρὸς μέχρις οὗ μείνῃ ὑγρὸν 80 dr. ἔξαρον τὸ ἄγχοι ἐκ
τοῦ πυρὸς καὶ πρόσθεσ τὸν γάδον καὶ τὸ γλυκανιστὸν ἀφῆς· ἵνα
κρουσῇ καὶ στραγγίσας πρόσθεσ σακχάρου dr. 4 καὶ χρὴ κατὰ
ὥραν ἀνὰ μίαν κουταλίαν σούπας.

Περὶ τῆς χρήσεως τοῦ ὑποκαμίσου.

Οἱ ἀρχατοὶ ἠγγόουν τὴν καλλιέργειαν καὶ τὴν χρῆσιν τοῦ
βάμβακος· Ἄντ' αὐτοῦ ἐκαλλιέργουν τὸν λίνον (λινάρι) καὶ ἐξ
αὐτοῦ κατεσκευάζον αἱ γυναῖκες ὑφάσματα λευκὰ λεπτῆς κατα-
σκευῆς, ἐξ ὧν ἐποιοῦν οἱ μὲν ἄνδρες τοὺς χειτῶνας, αἱ δὲ γυναῖκες
τὸν πέπλον· τὰ τοιαῦτα ἐνδύματα εἶχον οἱ Αἰγύπτιοι ἐξ ἀρ-
χαιοτάτης ἐποχῆς, ἐξ ὧν οἱ Ἕλληνες ἔμαθον τὴν κατεργασίαν καὶ
τὴν χρῆσιν τῶν λινῶν ὑφασμάτων. Οἱ Ἕλληνες διετήρουν καθα-
ριότητα εἰς τὸ σῶμα, τὸ ὅποion συνεχῶς κατὰ τὸ τότε ἔθος
ῥεῖπον δι' ἐλαίου καὶ καθίστατο ἀκαθάρτον καὶ ἠναγκαζόντο
συνεχῶς νὰ λούωνται ἵνα γίνωνται καθαροί. Ἡ χρῆσις τῶν ἐχε-
σάρων (ὑποκαμίσων) ἐκ βάμβακος εἶνε πολὺ μεταγενεστέρα.

Ἐν τούτοις ἐν ᾧ τὰ τῆς Ἀνατολῆς ἔθνη εἶχον ὡς μέγα προ-
σὸν καλοῦ βίου τὴν καθαριότητα καὶ ἀπέφευγον τὰς φθειράς
(ψείρας), αἱτινες εἰσι προϊόν τῆς ἀκαθαρσίας τοῦ σώματος καὶ
τῶν ἀκαθάρτων ἐνδυμάτων, διότι ἵνα διατηρῶνται ταῦτα καθαρὰ
πρέπει ν' ἀλλάζωνται καὶ νὰ πλύνωνται συνεχῶς.

Εἰς τὰ ἔθνη ἡμῶς τῆς Δύσεως πρότῃς ἐπικρατιῶν τῶν Ρωμαίων
μετὰ τῶν Ἑλλήνων ἡ ἰδέα τῆς καθαριότητος τῶν ἐνδυμάτων ἦτο
σχεδὸν ἀγνωστος, ἰδίως παρὰ τοῖς ἔθνεσι τῶν βορείων κλιμάτων,
οἵτινες καὶ ἐν ὥρᾳ χειμῶνος εἶχον γυμνὰ καὶ στήθος καὶ τράχη-
λον καὶ βραχίονας καὶ σκέλη κλπ καὶ ἐκάλυπτον τὰς ὠμοπλάτας
διὰ δερμάτων ζώων. Πάντες ἦσαν ἀκαθάρτοι καὶ ἐμπλεοὶ φθει-
ρῶν, τὰς ὁποίας ἐθεώρουν ὄχι ὡς ἀναξιοπρεπές· διότι καὶ αὐτοὶ
οἱ ἀρχόντες καὶ οἱ βασιλεῖς αὐτῶν εἶχον πάντοτε ἐπὶ τοῦ σώμα-
τος τὰ παράσιτα ταῦτα ποίμνια. Πρὸ καὶ μετὰ τὴν καταστρο-
φὴν τῆς Ρώμης τὰ εἰσβαλόντα εἰς τὴν Δύσιν σμήνη τῶν βαρβάρων
βορείων ἐθνῶν Γόθων καὶ ἄλλων, καὶ καταστρέψαντα καὶ
ἐξοφανίσαντα τοὺς πεπολιτισμένους κατοίκους τῆς Δύσεως, διετή-
ρησαν τὰ ἴδια ἔθνη καὶ ἔθιμα αὐτῶν καὶ αὐτὴν τὴν διατήρησιν τοῦ
ἀκαθάρτου βίου καὶ τῶν ἐνδυμάτων, τῶν ἐχόντων τὴν κατοικίαν
τῶν παρασίτων τοῦ σώματος αὐτῶν φθειρῶν.

Ὁ τοιοῦτος ἀκαθάρτος βίος ἐπεκράτει εἰς τὴν Δύσιν μέχρι
τῆς πτώσεως τῆς Κωνσταντινουπόλεως. Ἡ ὑπαρξις φθειρῶν ἐπὶ
τῶν ἐνδυμάτων δὲν ἐθεωρεῖτο ἀηδῆς καὶ ἀποτρόπαια, καὶ Βασι-
λεῖς καὶ Ἀρχιερεῖς ἔφερον ταύτας ἀναίσχυντως.

Οἱ εὐρωπαῖοι τῆς Δύσεως ὡς καταγόμενοι ἐκ διαφόρων φυλῶν
βαρβάρων ὑπῆρχόν εἰς ἄγνωσιν περὶ τοῦ τί ἐστὶ βίος πεπολιτισμένου
ἀνθρώπου, ἔλαβον τὰ πρῶτα διδάγματα παρὰ τῶν σταυροφόρων,
ὅταν οὗτοι ἐκυρίευσαν καὶ ἐλεηλάτησαν τὴν Κωνσταντινουπόλιν.

Ἐκτοτε ἤρχισαν νὰ λαμβάνωσι γινώσιν τοῦ καλῶς ἐνδύσασθαι. Πάντες οἱ σταυροφόροι εἶσαν ψευδέσθες καὶ ἐμαθόν τὴν καθαρότητα παρὰ τῶν Ἑλλήνων, τοὺς ὁποίους ἐπὶ τινα καιρὸν κατέκτησαν. Τίτι οἱ ἐπισημότεροι κάτοικοι τῆς δύσεως ἐγνώρισαν καὶ τὴν χρῆσιν τοῦ ἑσσοῦ (ὑποκαμίσου), τὸ ὑποῖον κατέστη κοινότερον παρ' εὐρωπαϊκούς μῆλις κατ' ἀρχὰς τοῦ 1400 μ.Χ. καὶ θεωρεῖτο ἀπαραίτητον παρὰ τοὺς ἄρχουσιν καὶ τοὺς βασιλεῦσιν, οὔτινες ὅμως συνηθισμένοι εἰς τὴν ἀκάθαρτον βίον δὲν ἠγνόουν νὰ ἀλλάζωσι συνεχῶς καὶ νὰ πλύνωσι τὸ ὑποκάμισον καὶ νὰ φορῶσι νέον εὐπλυνές. Κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην ἡ χρῆσις τοῦ βάρβακος ἦτον ἀγνωστος, μόνον εἶχον ἐν χρῆσει ὑφάσματα ἐκ λίνου, ἅπερ ἦσαν παρὰ τοὺς εὐρωπαίους πολὺ ἀκριβῆ, καὶ εὐκόλως δὲν ἠδύνατο νὰ ἔχη τις δύο ἢ τρία ὑποκάμισα τοιαῦτα. Ὅταν ἐν Γερμανίᾳ βασιλοῦσαι ἔλαθεν ὡς προικὴ 12 ὑποκάμισα ἐκ λίνου, ἐθεωρήθη ταῦτα ὡς μεγάλη πολυτέλεια. Οὐδεὶς κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην ἐκοιμάτο μετὰ ὑποκαμίσου. Ἐν ὄρα τοῦ ὕπνου ἐγυμνοῦντο καὶ ἐκοιμῶντο γυμνοί.

Ἡ χρῆσις νυκτικοῦ ὑποκαμίσου ἐγένετο περὶ τῆ 1600 μ.Χ. Κατὰ τὴν ἐποχὴν ταύτην διὰ νόμου ἐν Γερμανίᾳ ἀπηγορεύετο ἡ παρὰ τοὺς Ἑβραίους χρῆσις τοῦ ὑποκαμίσου, ὅταν ἐν δικαστηρίῳ ἀρκεῖοντο Ἑβραῖοι.

Ἡ τότε βασιλίσσα τῆς Ἰσπανίας, Ἰσαβέλλα καλουμένη, κατὰ τὸ 1601 ἀρκεῖον νὰ μὴν ἀλλάξη τὸ ὑποκάμισόν της πρὶν ὁ συζυγὸς της κυριεύσῃ τὴν πόλιν Ὀλένδην, ἣν αὐτὸς ἐπολιόρει. Ἀλλ' ἡ πολιτορκία διήρκεσε τρία ἔτη ἢ δὲ Ἰσαβέλλα διατηροῦσα τὸν ἔρκον της δὲν ἠλλάξε τὸ ὑποκάμισον, τὸ ὑποῖον ἐνῆ ἦτο λευκώτατον ἔλαβε χροῖμα κίτρινον ἰδίως φύσεως, τὸ δὲ ταῦτα χροῖμα καὶ νῦν οἱ εὐρωπαῖοι ὀνομάζουσι χροῖμα τῆς Ἰσθ. Ἑλλάδος.

Πάντες τότε ἀφ' οὗ ἀπαξ ἐφόρου τὸ ὑποκάμισον δὲν ἐπὶ ἡλάζον μέχρις οὗ ἐλειωνεν ἐπὶ τοῦ σώματός των καὶ ἐνοεῖται ὑπόσα ποίμνια φθειρῶν ἐβόσκον ἐπὶ τοῦ σώματός των.

Ἐπὶ Ὀμήρου ὑπῆρχον ἐν χρῆσει ἐνδύματα ἐκ λίνου καὶ ἐκ μαλλίων, ἅπερ ἀριστα ὑφαινον καὶ ἐκόσμουσαν διετήρουσαν μερίστην καθαρότητα. Αἱ γυναῖκες ἐπλυνον συνεχῶς τὰ ἐνδύματα καὶ πολὺ διετήρουσαν τὴν καθαρότητα. Οὕτως εἶχον καὶ ἐπὶ τῶν μεταγενεστέρων ἐποχῶν ἐπλυνον εἰς ποταμούς καὶ εἰς ἕλας πλυντήρια. Ἐὐ σύστημα τοῦτο διατηρεῖται ἐν Ἑλλάδι καὶ ἐπὶ τῆς παρούσης ἐποχῆς ἐν χωρίοις ἐν Μεγάροις διατηρεῖται μὲν πλυντήριον.

ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΟΝ ΛΕΞΙΚΟΝ ΤΕΤΡΑΓΩΣΣΟΝ*

Ἑλλ. Ἑλληνικόν	Ἀρχαῖα Ἑλλην.	Λατινικόν	Τουρκικόν
ἀγαρικόν λευκόν	ἀγαρικόν λευκόν	agaricum al- bum	Κατράκ μαν- ταρί
ἀγγελικῆς ρίζα	ἀγγελικῆς ρίζαν	radix angé- lica	μικροῦ κροῦ κροῦ κροῦ κροῦ
ἀγραθία	ἀγροστής	graminia	
ἀγριελαία ἢ ἀ- γριελά	κύνινος	olea Sylvé- stris	
αλεπί	σατύριον ἢ ἄρχις	Satyrium or- chis	σαλέπι
ἀγριενθράκλα ἢ ἀλμυρῦθρα	ἀλιμός	Halimous	
ἀγριοκάρδαμον	ἰθίρις	iberis	
ἀγριοδοκούνθη ἢ βρουνία	βρουνία	Bryonia	σειτάν τραυμ- ποῦ
ἀγριοπάπθον	ἀγρία λαπάθη	lapathus	
ἀγριολάχανον ἢ βραχνομαϊδανός	σκάνδιξ	scandix	
ἀγριολίναρον	μυάγραν	myagrus	
ἀγρία παπα- ρούνα	ἀνεμώνη	anemone	γουμεάν πέσι
ἀγριοαλβία	ἀλσίνη ἢ ἰβί- σκος	alsina	

* Πολλοὶ τῶν ἐν Ἀσίᾳ τυπώσιμων τοῦ «φαιθῶν» ἐξήρσαν τὴν ἐπι-
φυτικὴν ὅπως γράφονται καὶ ἐν τῇ «φαιθῶν» ἀναγεγραμμένον ὄνοματι φαρμά-
κων καὶ τουρκιστὶ καὶ λατινιστὶ δηλοποιούμενον τοιαῦτα τινὰ τῶν συνηθετε-
ρων ὀνομαζόμενων φαρμάκων. Ἀτυχῶς ἡ γενεὰ ἐκείνη τῶν ἐπὶ Τουρκίᾳ φαρμα-
κῶν, ἣτις ἐγνώριζε τουρκιστὶ τὰ ὀνόματα τῶν φαρμάκων ἐξέλεγε ἤδη,
ἐτήρησεν παρὰ τῶν ἐν Κωνσταντίνῳ σπηλαίῳ καὶ Σμύρῃ, ἀλλ' οὐδὲν ἐτύ-
χων ἐλάβανεν ταῦτα ἐκ τῆς φαρμακοποιίας τοῦ Λένδρερ καὶ τῆς τοῦ
Γωργίου Φωτεινοῦ. Ὅσα ὀνόματα τουρκικὰ δὲν σημειοῦνται, μὴ δύνηθὲν
τῶν ἡμῶν εὐρεῖν ταῦτα, ἀφήσθημεν ἵνα ἄλλοι ἀναζητήσωσι.

Ἀπλὰ ἑλληνικά	Ἀρχαῖα ἑλλην.	Λατινικά	Τουρκικά
ἀγριορρασίνα	ἀχιλλεία	achillea	
ἀγριοσέλινον	ὄρεισέλινον	orisselinum	
ἀγριοσέλινον μέγα	ἵπποσέλινον	ipposelinum	
ἀγχοῦπα	λύκοψις	lycopsis ἢ anchousa tinctoria	
ἀγριάκανθον	ἀκάνθα ἱερὰ	cardium benedictum	
ἀκονίτον	ἀκονίτον	aconitum	στεφάνοιο σελδερ: ζίνιοιο
ἀλατος σπέρτο	ὕδροχλωρικόν ὄξύ	acidum muraticum	τουξ ρουχού τοῦξ
ἄλας	ἄλας	sal	
ἄλας ἐγγλετέρας	θεικὴ μαγνησία	sulphur magnesia	
ἄλας ἀμμωνιακόν	ἄλας ἀμμωνίας	sal ammoniacum	ἰνχιλίξ τουξού
ἄλιφασκιά	ἐλελίφασκος	salvia	νισαντέρ τήου ἀτά τζάι
ἄλοῦ ἢ σαμπούροση	ἄλόη	aloes	σαπέρ σαπέρ γλιξ ταχί
ἀλογόπετρα	χάλκανθος	eupherosa	αμπιό
ἀμβρα	ἀμβρα	ambra	τατλ
ἀμύγδαλα	ἀμυγδαλή	amygdalus	τζαδίο ουσσί
ἀμμωνιακόν κόμμι	ἀμμωνιακόν κόμμι	gumi ammoniaci	ζαμλ
ἄμυλον ἢ νισοστες	καταστατον ἢ ἄμυλον	amylum	
ἀντίδι ἢ πικραλίδα	κιχάριον ἢ σέρις	seris	ζινταμπαζι
ἀμμοφύτου ρίζα	ἀμμοφύτου ρίζα	caricis arenaria	
ἀντιμόνιον	στίμμι	stibium	καθμιοιο
ἀνδράκλα	ἀνδράκλα	portulaca	τεμιο ποζάι
ἀξόγγι χείρου ἢ γουρνόξυγγο	στέας χείρινον ἢ ὕειον	axungia porci	τομάος μαγι

(ἀκολουθεῖ)